

6.6.

Thần đá Lũ Ngang

Cách đây hơn mười đời người, có một người đàn ông tên là Nkũn. Ông Nkũn làm nhà trên núi Gũng Kluay.

Năm đó, ông Nkũn chuẩn bị *tâm ngét* chém trâu cúng lúa. Ông Nkũn đi kiếm dây mây để đánh dây *bung* dùng để cột trâu chém cúng lúa. Ông Nkũn đi tìm dây mây trên núi Gũng Kluay không thấy.

Ông Nkũn đi đến gần đá *lũ ngang* thấy một bụi dây mây. Ông Nkũn thử kéo sợi mây, sợi mây bám trên cây không rơi. Ông Nkũn cố kéo dây mây không tuột, ông nói:

- Thần gì ở đây mà tiếc thế này với tôi. Tôi muốn có dây mây để về đánh dây *bung* dùng để cột trâu chém *tâm ngét* cúng lúa. Đến ngày tôi chém trâu, tôi sẽ mời các thần đến chứ đâu phải tôi ăn một mình.

Ông Nkũn nói xong tiếp tục thử kéo dây mây tuột hết cả đọt, một bụi mây kéo xuống rụng hết, kéo theo một lục lạc đeo cổ trâu dính vào gai mây. Ông Nkũn lấy hết dây mây và lục lạc con trâu mang về nhà đánh thành dây *bung*.

Tối ngủ, ông Nkũn mơ thấy một người đàn ông già nói:

- Ngày hôm nay ông xin dây treo chăn, khổ nhà tôi. Đáng lẽ tôi không muốn cho ông đâu, vì ông nói dùng để đánh dây *bung*, để cột trâu lễ hội tôi mới cho ông đó. Nhưng mà nếu ông muốn giàu có như ai, ông phải tổ chức lễ hội một năm nay bảy lần, được thể ông không lo, đến đời con đời cháu dòng họ ông sẽ giàu có luôn. Nếu ông tổ chức lễ hội một năm không đến bảy lần, chỉ được đời ông thôi đủ ăn, đủ mặc, con cháu ông về sau này không được giàu có nữa. Đến bảy đời sau, con cháu ông chỉ có một người con gái giàu thôi.

Ông Nkũn cũng muốn giàu đến con cháu, ông cố gắng tổ chức lễ hội năm đó có hai lần thôi. Ông không đủ điều kiện và không kịp để tổ chức lễ hội bảy lần trong năm đó. Vì vậy, con cháu của ông hiện nay không có thể giàu nổi, con cháu làm rẫy chỉ đủ vợ con ăn thôi. Qua bảy đời người, con cháu ông Nkũn mới có một người con gái giàu có.

Đó là bà Bru, cháu gái giàu. Bà dệt chăn, chăn trâu đôi được năm con voi.

Người kể: Điều Lết

(Trích *Truyện cổ M'ông*, Bùi Minh Vũ – Điều Kâu sưu tầm biên soạn, 2001, Sở Văn hóa – Thông tin Đắk Lắk xuất bản, trang 69-71)